

„Örülök annak, amit kaptam...”

Benedek Katalinnal életről, buszbalesetről, diakóniáról

A Kolozsvár Felsővárosi Egyházközség évek óta működteti az önkéntesek beteg gondozó szolgálatát, amelynek számos munkatársa segít a gyülekezet rászoruló betegein. Két hónapja új taggal bővült ez a csapat: Benedek Katalin okleveles egészségügyi asszisztens segítségét is kérheti, aki ingyenes vérnyomásmérésre, vércukormérésre, injekció beadásra, sebkezelésre, tanácsadásra, utókezelésre szorul.

DÉZSI ILDIKÓ

Katalin üdítő jelenség, egy életen át ápolta betegeit előbb kórházi nővérként, később házi orvosi asszisztensként. Foglalkozásából és természetéből adódóan gondos figyelemmel, türelemmel és hozzáértéssel végzi önként vállalt feladatát, mert úgy érzi, ezzel tartozik Istennek mindazért a sok jóért, amit az élete során kapott. Autóbaleset következtében fel kellett adnia egész addigi megszokott életét, vallomása szerint „útkezeszteszítéshez” érkezett akkor, de ma már teljesen elégedett életével, ami a segítség és hálaadás jegyében telik.

– Édesapám szerette volna, hogy gyógyszerész legyek, én pedig tanítani szerettem volna, de osztályellenségnek számítottam, ezért ez nem volt megengedve abban az időszakban, így hát elvégeztem az egészségügyi szakiskolát Nagyvárdon – meséli Katalin, amikor rákérdezek, hogyan került kapcsolatba a beteggondozással. – Ott is tulajdonképpen hátat fordítottak az első felvételnél, másodszor viszont úgy felkészültem, hogy azt kérdezték, miért nem megyek egyetemre – beszélt a nehézségekről. Miután befejezte a szakiskolát, gyerekosztályon szeretett volna dolgozni, de azt sem engedték meg neki, így került a nagyváradi neurológiára, neuropszichiátriára, ahol az igazgató ugyan román ember volt, de nagyon megbecsülte a magyar lányok munkáját, és bármilyen problémával fordulhattak hozzá. – Eljötték a nehéz évek, amikor közölték velünk, hogy ha nem teszünk valami, akkor fogjuk a cók-mókunkat és menjünk, ekkor már az igazgató sem tudott segíteni – mondta Katalin, aki 1989 decemberében inkább Magyarországot választotta, hogy gyermekének ne kelljen mindazt átélnie, amit neki.

– Számos meghökkentő esettel találkoztam az anyaországban, amikor az erdélyi magyarokat megkülönböztették az ott születettektől, de persze ez nem általános jelenség. Budapesten a Petőfi Sándor Kórház baleseti sebészetén dolgoztam, ahol az egyik professzor ragasztotta rám a román lány címkét, de találkoztam olyan emberekkel is, akik alig pár osztályt végeztek, mégis nagyfokú tolerancia és emberbaráti szeretet jellemezte őket – mesélte. – Később az országos idegsebészet teljesen más dolgokkal találkoztam: baleseti sérültek, borzasztó szenvedések, életmentő műtétek, előfordult, hogy 20-30 évesek érkeztek hozzánk bármiféle panasz nélkül, és kiderült, hogy gyógyíthatatlan daganatos betegségben szenvednek. Kegyetlen helyzetek ezek – beszélt az idegsebészet elöltött évekről. – Olyan változások következtek be Magyarországon is, hogy mikor éjszaka behozták a

frissen műtött beteget – holott egyszerű orvoscsapattal dolgoztam –, szembesülnöm kellett azzal, hogy nem tudok segíteni, mert nem áll rendelkezésemre oxigénmaszk vagy egyéb eszköz. Miután ez sorozatosan előfordult, eldöntöttem, inkább másik munkahely után nézek – mondta az ápolónő, aki ezt követően házi orvosi rendelőben talált állást.

– Nagyon nehéz volt megszokni a házi orvosi rendelő nyugodtságát, mert az előző munkahelyeimen állandó pörgés volt, nem volt idő olvasni, de sokszor még teát sem főzhettem magamnak. A kórházban folyamatosan figyelni kellett, főleg a frissen műtött betegekre, de nagyon szerettem, mert mindig új dolgokkal találkoztam, és mindig tudtam segíteni. Nagyon szép és érdekes munka ez máskülönbben, ha megvannak a megfelelő kö-

„Gondoskodással tartozom a sok jóért, amit életemben kaptam”

rülmények hozzá – beszélt a munkahelyváltásról Katalin.

Éppen vérvétel miatt ment munkába az örökös nővér 2007. július 27-én, amikor egy luxus sportautó miatt fékezett az autóbussz, amelynek – leszálláshoz készülődve – az ajtajában állt. – Épp leszállni készültem, és hiába kapaszkodtam, nagyon sokan rám zuhantak – mesélte. Súlyos válltörést szenvedett és a fogsora is megkárosodott, amikor egy nehéz csomag ráesett. Az orvos közölte vele, hogy teljesen fel kell adnia addigi megszokott életét, amit akkor zúgólódva vett tudomásul, de idővel megértette és elfogadta a helyzetet. 2008 tavaszáig egyik műtét a másikat követte. Válltörését három műtéttel hozták helyre: drótozták, majd csavarozták a vállcsontját, az utolsó műtéténél pedig kivették a csavarokat. A fogsorát sikerült a biztosítótól kapott pénzből rendbe tételnie. Hosszadalmas felépülése során magára maradt barátai „elfogytak”, de vallomása szerint egy-két segítő kéz mindig akadt körülötte. – Nem tudtam gondoskodni magamról, nem tudtam emelni,

a szomszédok is segítettek, de többnyire fizetnem kellett a segítségért – mondta.

– Egyszer azt álmodtam, hogy a román tengerparton sétálok. Akkor értettem meg, hogy ez jelenti a megoldást a problémámra. Két nyarat töltöttem Kostancán azzal, hogy minden hajnalban a tengerpart bordázott homokján sétálgattam. A finom talpmasszázsok meglelt az eredménye, és a rendszeres tengerparti séta is jó hatással volt, annyira rendbe jöttem, hogy el tudom látni magam – részletezte gyógyulásának történetét Katalin, aki 2009-ben Kolozsvárra költözött, ahol közben fia is letelepedett.

Kötelességének érzi segíteni a rászorulókat, ezért jelezte idén ősszel a felsővárosi egyházközségnek, hogy a betegek rendelkezésére áll.

– Igényeltek már injekciót, medencecsonttörés miatt nehezen mozgó személy esetében tanácsadást. Fordult hozzám már kétségbeesett férj felesége súlyos állapota miatt, máskor egy autóbaleset áldozata hosszadalmas utógondozást igényel. Előfordult kérés,

Cselekvőképes, önálló presbitériumokat Országos presbiterszövetség alakul?

„Legeltesse az Istennek köztetek lévő nyáját, gondot viselve arra nem kényszerítésből, hanem örömmel; sem nem rút nyereszkeskedésből, hanem jó indulattal; sem nem úgy, hogy uralkodjatok a gyülekezeteken, hanem mint példányképei a nyájának.”

1Péter 5,2–3

■ Eredményesebb szolgálatra képes, önállóbb, cselekvőképes presbitériumokká építkeznének a református egyház munkatársai, ezen dolgoznak célzatosan immár közel három éve: az Erdélyi Református Egyházkerület Presbitéri Szövetségének (EREPSZ) célja összefogni, ezáltal hatékonyabbá tenni az egyházkerület mintegy tízezer presbitereinek tevékenységét. Az összehangolt, egymásból építkező munka nélkülözhetetlen: az élő egyház megteremtéséhez a lelkipásztorok és a gondnokok hitben jól felkészített, egyházi törvényeket ismerő és betartó munkatársakra – presbiterekre – van szüksége. Szándékuk az egészséges erdélyi szövetség létrehozása, a két – erdélyi és királyhágómelléki – református egyházkerület presbitéri szövetségeinek egyesítésével.

Kós Károly zoltárt énekelt a kalotaszegiekkel

A reformáció gondolatát a felvilágosult és tanult nemesei, gazdag földesurak terjesztették: a tehetséges fiatalokat külföldön taníttatták, Bibliákat nyomtattak és terjesztettek, lelkipásztorokat alkalmaztak és gondoskodtak megélhetésükről. Ők tartották fenn a reformációt az ellenreformáció idején. Később a jogállam vallási kérdésekkel is foglalkozott. 1848 után magas rangú vezetők álltak egyházunk élén (például gróf Tisza István). Trianon után Erdélyben minden egyházépítő feladatot és a hívek pásztorlását a lelkipásztorok kellett elvégeznie az értelmiséggel együtt. A XX. században egyházunk nagy károkat szenvedett, de mindig akadtak olyan presbiterek, gondnokok, akik nem hagyták el református népünket. Gondoljunk Kós Károlyra, aki télvíz idején meglátogatta Kalotaszeg falvait, s ahol nem volt lelkipásztor, ott Bibliát olvasott és zoltárokat énekelt a hívekkel.

Az 1948-as tanügyi reform megszüntette a hitoktatást az iskolákban. Az államhatalom bomlasztó hatást gyakorolt az egyházra. Megjelentek a rendszer által beépített presbiterek és a kommunizmus eszméje, az ateizmus megtette a maga hatását az emberek lelkében. A lelkipásztor egyedül intézkedett, vállalva a felelősséget, és ez a „mindent nekem kell elvégezniem” tudat öröklődött, megrogzódott és hat ma is.

Külső után jöjjön a belső építkezés

A 89-es fordulat addig ismeretlen, sajtószerű helyzet elé állította a mi egyházunkat is. A kommunizmus szorításából való szabadulás szabadságba csapott át. Úgy véljük, hogy mindent szabad, s mindent saját

belátásunk szerint tehetünk. Az elmúlt esztendőben látványos külső építkezéseknek voltunk tanúi és résztvevői. Isten kegyelméből a hívek fáradságot nem ismerő munkája és a külföldi testvérek önzetlen segítségével nagyon sok templom, szeretetház, parókia stb. épült. Most következnie kell a belső építés, építkezés folyamatának. E belső (lelki) építkezés mozgatórugójának a lelkipásztor és a gondnok mellett a presbitériumnak kell lennie.

Az egyházi életben zajló szövetségi, ifjúsági, diakóniai, énekkari tevékenységek mind egy-egy program alapján szerveződnek a lelkipásztor, gondnok, karvezető és presbiterek irányításával. Sajnos, a presbitériumok még nem elég önállóak és cselekvőképesek, pedig az erdélyi egyházkerület közel tízezer presbitere óriási erőforrás, melynek az egyház külső-belső építését szolgáló vezetőerővé kell válnia. A presbitérium ereje nemcsak tagjainak számában rejlik, hanem a presbiterek hozzáállásában és hitbéli bizonyosságában is. A presbitériumot önfegyelmzésnek is kell jellemeznie, anélkül nem lehet építő tevékenységet folytatni.

Magyarországi egyttműködés

A fentebb említett gondolatok, tények tették szükségessé az EREPSZ létrehozását, amire 2008. május 17-én a marosvásárhelyi Vártemplomban sor került, és tevékenységének szabályozását a Szervezeti Szabályzat által, amelyet a 2011. július 5-6-án Brassóban tartott Egyházkerületi Közgyűlés jóvá hagyott. Bízunk benne, hogy Isten segít majd a fentebb említettek megvalósításában. E cél érdekében igyekezünk találkozót, konferenciákat, látogatásokat szervezni.

Az egyházmegyéken belüli tevékenység keretében körzetesítették az egyházmegyék területét, így könnyebbé vált az úgynevezett kiskörű konferenciák megtartása. Igyekezünk együttműködni a Magyarországi Presbitéri Szövetséggel, 2011. január 17-én Kolozsváron az EREPSZ és a Tiszántúli Református Egyházkerület Presbitéri Szövetsége együttműködési szándéknyilatkozatot írt alá. Az EREPSZ szoros kapcsolatot ápol a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Presbitéri Szövetségével (KREPSZ). 2011. augusztus 26-28-án a KREPSZ és az EREPSZ közös nagybányai konferenciáján László Kálmán, a KREPSZ elnöke javasolta a Romániai Országos Református Presbitéri Szövetség létrehozását, a két meglévő szabályzatból közös szabályzat készítését, amelyet majd a zsinat elfogadhat.

Balla Árpád,
az EREPSZ titkára